

BORU SEKTÖRÜNDE TALEPTE AZALMA ENDİŐESİ YAŞANIYOR!

HAZIRLAYAN:
İŐHAK SEVGİN

İç talepteki daralma nedeniyle 2018 yılında Türkiye çelik boru üretiminde yüzde 10 plastik boru üretiminde yüzde 8 ve CTP boru pazarında ise yaklaşık yüzde 25 küçülme yaşandı. Sektör temsilcileri üreticilere ihracata daha fazla odaklanmaları önerisini getirirken, iç piyasadaki talep daralmasının bu yılın ilk yarısında da süreceği öngörüsünde bulunuyor.

8
MİLYON TON
TÜRKİYE'NİN ÇELİK
BORU ÜRETİM
KAPASİTESİ

4.4
MİLYON TON
TÜRKİYE'NİN 2018
YILI DİKİŞLİ ÇELİK
BORU ÜRETİMİ

1.6
MİLYAR DOLAR
TÜRKİYE'NİN 2018
YILI DİKİŞLİ ÇELİK
BORU İHRACATI

1.5
MİLYON TON
TÜRKİYE'NİN YILLIK
ORTALAMA
PLASTİK BORU
ÜRETİMİ

577
MİLYON DOLAR
TÜRKİYE'NİN 2018
YILI PLASTİK BORU
İHRACATI

1.3
MİLYAR EURO
KOMPOZİT
MALZEMELERİN
TÜRKİYE'DEKİ PAZAR
BÜYÜKLÜĞÜ

Boru sanayiinde global pazarın önde gelen üretici ve ihracatçı ülkeleri arasında yer alan Türkiye’de; sektör özellikle iç pazardaki talep daralmasına bağlı olarak 2018 yılında kayda değer oranda küçüldü. Bugün itibarıyla 4.5 milyon ton dikişli çelik boru, 1.5 milyon ton plastik boru ve büyük oranda CTP borunun üretildiği Türkiye’de çelik boru üretiminin yüzde 55’i, plastik borunun 1.3 milyon tonu ve CTP boruların ise yüzde 80’i iç pazara sunuluyor. İç pazarda boruların temel kullanım alanlarını ise kamu ve özel sektör tarafından yapılan alt ve üst yapı projeleri ile inşaat sektörü oluşturuyor.

Küresel ölçekli hidrokarbon rezervlerinin yüzde 70’inden fazlasına sahip Hazar Havzası, Ortadoğu ve Güney Akdeniz ülkelerine komşu olan Türkiye, coğrafi konumunun getirdiği avantaj sayesinde enerji kaynaklarını ithal ve ihraç eden ülkelerin merkezinde yer alıyor. Güçlü konumu sayesinde enerji nakil hatları arasında köprü görevi gören Türkiye, bu avantajını uluslararası boru hattı projelerinde yer alarak değerlendiriyor. Türkiye’nin, uzun vadede Orta Asya, Hazar ve Ortadoğu’daki zengin doğalgaz ve petrol rezervlerini Avrupa’nın ana tüketim merkezlerine ulaştıracak başlıca enerji köprüleri arasında yer alması bekleniyor. Öte yandan Türkiye, küresel ekonomiye entegre olmak amacıyla son yıllarda büyük çaplı alt yapı yatırımlarına da hız verdi. Söz konusu projeler başta inşaat ve boru olmak üzere birçok sektör için yeni iş hacmi yarattı.

“Petrol ve doğalgaz nakil hatları fırsatlar sunuyor”

Ancak özellikle 2018’in ikinci yarısından itibaren hissedilen global ekonomideki belirsizlikler ve döviz kurundaki artış, Türkiye’deki birçok alt ve üst yapı projesini durma noktasına getirdi. Bu durumun, başta boru olmak üzere, imalat sanayiine iç pazar daralması olarak yansındığını kaydeden sektör temsilcileri, daralmanın bu yıl da süreceği beklentisi içinde olduklarını söylüyor.

İç pazardaki daralmaya bağlı yaşanan kayıpları telafi etmek için üreticilere ihracata daha fazla odaklanmalarını öneren sektör temsilcileri, bu noktada uluslararası petrol ve doğalgaz nakil hatlarının Türkiye boru üreticileri için önemli bir fırsat sunduğuna dikkat çekiyor. Türkiye boru sektörü, büyük ölçekli uluslararası projelere daha çok

Türkiye Dikişli Çelik Boru Üretim İhracat ve İthalatı (Bin/Ton)

Yıllar	Üretim	İhracat	İthalat
2014	4.200	1.822	121
2015	4.520	1.753	246
2016	5.210	1.643	222
2017	5.004	1.829	207
2018	4.450	2.037	*207.3

Kaynak: TÜİK, ÇEBİD
*2018 yılı ithalat miktarı Ocak-Kasım verileri baz alınarak yıllıklaştırılmıştır.

enerji hatları üzerinden dahil olurken, bu sayede sektör, global pazardaki rekabetçi konumunu koruyor. Büyük ölçekli uluslararası projelerde edinilen tecrübe, Türkiye boru sektörünün prestijini artırmanın yanı sıra üreticilere yeni projelerde yer alma fırsatı da sunuyor. Daha önce Bakü-Tiflis-Ceyhan Boru Hattı’nda yer alarak tecrübe kazanan Türkiye boru üreticileri, TANAP’ta da yer alma imkanı buldu. Azerbaycan’dan Türkiye’ye ve oradan Avrupa’ya taşınmasını öngören ve Güney Gaz Koridoru’nun önemli ayaklarından birini Trans Anadolu

Doğal Gaz Boru Hattı (TANAP) teşkil ediyor.

TANAP’ta yaklaşık 1.2 milyon ton çelik borunun kullanılması planlanıyor. Bu miktarın yaklaşık yüzde 80’ini oluşturan 960 bin tonluk çelik boru, Türkiyeli firmalar tarafından üretilip teslim edildi.

TANAP, Türkiye boru sektörü için referans olacak

TANAP’ın Türkiye boru sektörü için önemli bir referans olacağına dikkat çeken sektör temsilcileri, söz konusu proje ile uluslararası doğalgaz ve petrol boru

Yıllar İtibarıyla Türkiye'nin Plastik Boru İhracatı

Yıllar	Miktar (Bin/Ton)	Değer (Milyon Dolar)
2014	351.1	924.8
2015	280.4	708.0
2016	214.8	552.4
2017	211.1	522.7
2018	215.6	577.5

Kaynak: TÜİK, PAGDER veri tabanı

hattı ihalelerinden daha fazla pay alabileceğini söylüyor. Kullanım alanı ve imal edildiği malzeme bakımından farklılık gösteren borular, temel olarak çelik, plastik, CTP ve beton gibi belli başlı gruplara ayrılıyor. Ürün grupları arasında çelik borular, en geniş kullanım alanına sahip kategoriye oluşturuyor. Üretim yöntemine göre Türkiye'deki çelik boruların tamamına yakını dikişli borulardan oluşuyor ve Türkiye'nin dikişli çelik boru üretim teknolojisi, gelişmiş ülke pazarlarına yapılan ihracatın da etkisiyle üst

seviyede yer alıyor. Dikişsiz çelik borular da ise tersi bir durum yaşanıyor. Dikişsiz çelik boru üretim teknolojisi iç piyasada ve ihracatta rekabet edebilme şansının düşük, yatırım maliyetinin ise yüksek olması nedeniyle gelişemediğini söyleyen sektör temsilcileri, buradan hareketle kısa vadede Türkiye'de dikişsiz çelik borulara yönelik büyük çaplı bir yatırım beklemediklerini, ancak dikişli çelik borularda modernizasyon, ürün çeşitlendirme, kalite ve kapasite artırımına yönelik yatırımların devam edeceğini belirtiyor.

Yıllar İtibarıyla Türkiye'nin Plastik Boru İthalatı

Yıllar	Miktar (Bin/Ton)	Değer (Milyon Dolar)
2014	22.7	208.7
2015	23.9	197.0
2016	26.2	209.4
2017	27.7	238.2
2018	30.7	255.8

Kaynak: TÜİK, PAGDER veri tabanı

Çelik boru sektörünün üretim kapasitesi 8 milyon ton

Çelik Boru İmalatçıları Derneği'nden (ÇEBİD) alınan verilere göre Türkiye çelik boru sektöründe 30 firma faaliyet gösteriyor. Dolaylı ve doğrudan yaklaşık 50 bin kişinin istihdam edildiği sektörün, yıllık ortalama 8 milyon ton üretim kapasitesi bulunuyor. Yıllık üretim kapasitesinin yüzde 65'ini kullanan Türkiye, 2018 yılında 4.450 milyon ton dikişli çelik boru üretti. Türkiye, mevcut üretimiyle globalde Çin, Rusya ve Güney Kore'den sonra dördüncü, ihracatta ise Çin, İtalya ve Güney Kore'den sonra yine dördüncü sırada yer alıyor. 2015 yılı global dikişli çelik boru üretim verilerine göre Çin, 69.7 milyon ton ile ilk sırada bulunuyor. Çin'i, 8.3 milyon ton ile Rusya, 4.9 milyon ton ile Güney Kore, 4.5 milyon ton ile Türkiye ve Japonya takip ediyor. Üretimde olduğu gibi ihracatta da Çin ilk sırada yer alıyor. 2016 yılı global dikişli çelik boru verilerine Çin, 4.71 milyon ton ile küreselde en çok ihracat yapan ülke oldu. Çin'i 2.79 milyon ton ile İtalya, 1.98 milyon ton ile Güney Kore, 1.64 milyon ton ile Türkiye ve 1.54 milyon ton ile Almanya takip ediyor. Net veriler olmasa da ülkelerin, söz konusu sıralamadaki yerinin 2018 yılında da aynı olduğu tahmin ediliyor.

Üretimin yaklaşık yüzde 45'i ihraç ediyor

Avrupa ve Ortadoğu pazarlarına yakın olması, ürün kalitesinde uluslararası standartları yakalaması, ulusal ve uluslararası birçok referans projeye sahip olması gibi faktörler, Türkiye'nin çelik boruda net ihracatçı olmasında etkin rol oynuyor.

Uluslararası ekonomik ve politik konjonktürdeki gelişmelere ve talep koşulla-

rına bağlı olarak Türkiye, üretimin yaklaşık yüzde 45'ini ihraç ediyor. Türkiye'nin başlıca ihracat pazarlarını ise Avrupa Birliği ülkeleri ile ABD ve Ortadoğu ülkeleri oluşturuyor. Bu pazarların dışında Türk cumhuriyetlerinde artış eğilimi gösteren çelik boru talebinin, Türkiye çelik boru ihracatı için bir fırsat olabileceği düşünülüyor. ÇE-BİD'ten alınan bilgilere göre, Türkiye 2018 yılında ürettiği 4 milyon 450 bin ton dikişli çelik borunun 2 milyon tonunu ihraç etti. 2017 yılına göre dikişli çelik boru ihracatı miktarda yüzde 7.32, değerinde yüzde 27.7 artış kaydeden Türkiye, 2018'de miktar bakımından 2 milyon ton, değer bakımından 1.669 milyon dolarlık ihracat yaptı. Bu dönemde en çok ihracat yapılan ilk üç ülke ise sırasıyla Romanya, ABD ve İngiltere oldu. Ocak-Aralık 2017 döneminde ihraç edilen dikişli çelik boruların yüzde 7.93'ünü büyük çaplı dikişli borular oluşturuyordu, bu oran 2018'de yüzde 17'ye yükseldi.

Net ihracatçı olmasına rağmen Türkiye, özellikle dikişsiz çelik boru ithalatı da yapıyor. 2000'li yılların başında sektöre yapılan yatırımlarla azalma eğilimi gösteren Türkiye'nin çelik boru ithalatı, 2004 yılından

2013'e kadar yüzde 80 azaldı. 2018 yılında ise Türkiye, yaklaşık 207 bin ton dikişli çelik boru ithal etti ve söz konusu ithalatın 89 bin tonu büyük çaplı borulardan oluştu.

Talepte daralma artınca çelik boru üretimi azaldı

Türkiye çelik boru alanında global pazarın ilk dört ihracatçısı arasında yer alsa da yıllık üretiminin yaklaşık yüzde 55'ini iç pazara sunuyor. 2018 yılının ikinci yarısında yurt içi talepte meydana gelen daralma ve kamu yatırımlarındaki kısmi ertelemelerin iç pazarda satışları düşürdüğüne dikkat çeken sektör temsilcileri, ihracatta artış yaşanmasına rağmen iç piyasa satışlarının önemli ölçüde düşmesinden dolayı üretimin de yüzde 10 azaldığını kaydediyor. Uzmanlar, iç piyasadaki talep daralmasının bu yılın ilk yarısında da süreceği öngörüsünde bulunuyor. Bunun yanı sıra ABD'nin çelik sektörüne getirdiği yüzde 50 gümrük vergisi ve AB'nin başlattığı kota uygulamasının ise ihracatta sorun oluşturduğunu belirten sektör temsilcileri, bu bölgelerde meydana gelebilecek ihracat kayıplarının telafisi için firmalara yeni ve alternatif pazar

bulmalarını öneriyor. Öte yandan sektör temsilcileri, Türkiye boru sektörünün iç piyasada ve ihracat pazarlarında fiyat rekabetini sürdürebilmesi için hammaddeyi uygun koşullarda temin etmesinin kritik önem taşıdığını da altını çiziyor.

Hammaddenin büyük kısmı yurt içinden temin ediliyor

Türkiye çelik boru üretiminde kullanılan yassı çelik ürünlerinin yaklaşık yüzde 70'i iç pazardan, kalan kısmı başta Rusya, Ukrayna ve AB ülkelerinden olmak üzere, ithal ediliyor. Hammaddenin büyük kısmı yurt içinden temin ediliyor olsa bile sektör, döviz kurundaki dalgalanmalardan olumsuz etkileniyor. Sektör temsilcileri, bunu da yerli yassı çelik üreticilerinin satışlarını dolar, çelik boru üreticilerinin ise yurt içi satışlarını Türk Lirası bazında yapmasına bağlıyor. Sektörün diğer bir sıkıntısını ise sıcak yassı çelik ithalatına uygulanan gümrük vergisi oluşturuyor. Çelik boru üretiminde kullanılan sıcak yassı çelik ithalatına uygulanan yüzde 9 oranındaki gümrük vergisinin bu sene için yüzde 6'ya düşürüldüğü bilgisini veren sektör temsilcilerine göre bu oran hammaddenin küresel piyasa fiyatlarından temin edilebilmesi imkânı sağlamakta yetersiz kalıyor. Türkiye boru sanayiinin diğer önemli bir alt grubunu plastik borular oluşturuyor. Plastik boru alanında da global pazarın önde gelen üreticileri arasında yer alan Türkiye'de yıllık ortalama 1.5 milyon ton plastik boru üretiliyor. Plastik Sanayicileri Derneği'nden (PAGDER) alınan verilere göre, yaklaşık 600 firmanın hizmet verdiği Türkiye plastik boru pazarında 40 bin kişi istihdam ediliyor. Yıllık üretimin yaklaşık 1.3 milyon tonu iç pazarda değerlendirilen Türkiye'nin plastik boru üretimi, 2018 yılında iç pazardaki daralmaya bağlı olarak yaklaşık yüzde 8 düştü. Türkiye'de uygulanacak olan altyapı yatırımlarının plastik boru sektörüne katkısının çok büyük olduğuna dikkat çeken sektör temsilcileri, özellikle plastik boru kullanılan petrol ve doğalgaz hatlarının iç talebi artırıp sektörü hareketlendirmesi beklediklerini ifade ediyor. 2018'de kur artışı ve belirsizliklerle birlikte gelen iç talep daralması ve özellikle inşaat sektöründeki gerilemeye bağlı olarak üretimdeki düşüşün ekonominin toparlanması ve inşaat sektörünün tekrar hız kazanmasıyla te-

lafı edilebileceğini kanısında olan sektör temsilcilerine göre, sektördeki yatırımlar 2018 yılının ilk yarısındaki iyimserliğe bağlı olarak devam etti. Ancak bu sene, özellikle finansman kaynaklardaki daralmaya bağlı olarak yatırımlarda kayıplar yaşanacağını öngörüsünde bulunan sektör temsilcileri, bu yılın da inşaat sektörü açısından zor geçeceğine ve yeni alt yapı yatırımlarının gündeme alınmayacak olmasına bağlı plastik boru sektöründeki olumsuz seyrin devam edeceğine dikkat çekiyor.

Türkiye, 167 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor

Plastik boru üretiminde de global pazarın önde gelen ülkeleri arasında yer alan Türkiye, 167 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Türkiye plastik boru sektörünün başlıca ihracat pazarlarını Kuzey ve Doğu Afrika ile AB ülkeleri oluştururken, söz konusu pazarların ilerleyen yıllarda da Türkiye'nin ihracatındaki konumunu koruması bekleniyor. PAGDER'den alınan bilgilere göre, Türkiye'nin plastik boru ihracatı 2018 yılında miktar bakımından yüzde 2.1, değer bazında ise yüzde 10.5 artış kaydetti. Söz konusu artışla Türkiye, miktarda 215.6 bin

ton, değerinde 577.5 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Bu dönemde sektör ihracatında sert plastik borular en yüksek payı alan kategori oldu. Sert plastik boruları ise bağlantı elemanları ve esnek plastik borular takip etti. Türkiye'nin toplam plastik boru ihracatının yaklaşık yüzde 44.5'ini sert plastik borular, yüzde 23.7'sini esnek plastik borular, yüzde 31.8'ini ise plastik boru bağlantı elemanları oluşturuyor. 2018 yılında hız kazanan Türkiye plastik boru ihracatındaki çift haneli artışın bu sene de devam etmesi bekleniyor.

Ihracatın yanı sıra Türkiye'nin plastik boru ithalatı da 2018 yılında hem miktar hem değer bakımından arttı. 2018 yılında plastik boru ithalatı miktarda yüzde 10.8, değerinde yüzde 7.4 artan Türkiye, miktarda 30.7 bin ton, değerinde ise 255.8 milyon dolarlık ithalat yaptı. İthalatın büyük kısmını ise üretim amaçlı hammadde oluşturuyor. Plastik ana sanayiinde olduğu gibi, Türkiye plastik boru sektörü de hammadde bakımından yoğun oranda ithalata bağımlı.

Hammaddenin yaklaşık yüzde 85'inin ithalata karşılandığı bilgisini veren sektör temsilcilerine göre bu durum sektörü kurda yaşanan dalgalanmalar karşısında

savunmasız bırakıyor. Kurdaki artışın bu sene de devam edeceğini söyleyen sektör temsilcileri, dış ticaret yönünde ise olumlu gelişmeler beklediklerini ifade ediyor.

CTP boru pazarı 2018 yılında yüzde 25 daraldı

Yarattığı katma değer bakımından Türkiye'nin önde gelen sanayileri arasında yer alan Türkiye kompozit pazarı, 2018 sonu itibarıyla 1.3 milyar Euro ve 242 bin tonluk bir hacme ulaştı. Kompozit malzemenin yüzde 25'inin boru ve tank imalatında kullanıldığı Türkiye'de 18 adet sürekli elyaf sarma makinesi bulunuyor. Toplam 11 firmanın hizmet verdiği ve üretim tesislerinin yurt geneline yayıldığı Türkiye'nin mevcut üretim kapasitesi, diğer CTP boru üretimi yapan ülkeler dikkate alındığında oldukça yüksek seviyede bulunuyor. İkamе malzemelerden pay alarak büyüyen Türkiye kompozit pazarında CTP boru üretiminin, ilerleyen yıllarda da sektörün itici gücü olmayı sürdürmesi bekleniyor.

Kompozit Sanayicileri Derneği'nden alınan verilere bakıldığında, 2017 yılı rakamlarına göre global CTP pazarı büyüklüğü 3.8 milyar dolar seviyesinde yer alıyor.

“GÜMRÜK VERGİSİ VE KOTALAR İHRACATTA SORUN OLUŞTURUYOR”

Mehmet ZEREN
Çelik Boru İmalatçıları Derneği
(ÇEBİD) Genel Sekreteri

Yıllık kapasitesi 8 milyon ton olan Türkiye çelik boru sektöründe kapasite kullanım oranı yüzde 65 düzeyinde bulunuyor. Üretim yöntemlerine göre Türkiye’de çelik boru imalatının tamamına yakını dikişli borular oluşturuyor. Gelişmiş ülke pazarlarına yapılan satışların da ekisiyle dikişli çelik boru üretim teknolojisinin geliştiği Türkiye’de dikişsiz çelik boru üretim teknolojisi ise iç piyasada ve ihracatta rekabet edebilme şansının düşük olması ve yatırım maliyetinin yüksek olması nedenleriyle gelişemedi. Yatırım maliyeti yüksek olduğundan dikişsiz çelik boru ile ilgili olarak kısa vadede Türkiye’de büyük bir yatırım beklenmiyor. Ancak dikişli çelik borularda ise modernizasyon, ürün çeşitlendirme, kalite ve kapasite artırımına yönelik yatırımlar devam ediyor.

Azerbaycan’dan Türkiye’ye, ardından Avrupa’ya taşınmasını öngören ve Güney Gaz Koridoru’nun bir ayağını teşkil eden Trans Anadolu Doğal Gaz Boru Hattı Projesi (TANAP) kapsamında kullanılması planlanan 1.2 milyon ton çelik borunun 960 bin tonu yerli üreticiler tarafından üretilip teslim edildi. Türkiye çelik boru

Bu yılın ilk yarısında da iç piyasadaki talep daralmasının devam edeceğini tahmin ediyoruz. Bunun yanı sıra ABD’nin çelik sektörüne getirdiği yüzde 50 oranındaki gümrük vergisi ve AB’nin başlattığı kota uygulaması ihracatta sorun oluşturuyor.

sektörü için önemli bir referans kaynağı olacak söz konusu proje ile uluslararası doğalgaz ve petrol boru hattı ihalelerinden daha fazla pay alma imkanı ortaya çıkmasını bekliyoruz.

“Sulama projeleri çelik boruya olan talebi artıracak”

Bunun yanı sıra yurt içinde içme suyu ve sulama projelerinde beklenen artışlar iç piyasada çelik boru talebini artırması öngörüyoruz. 2018 yılının ikinci yarısında yurt içi talepte meydana gelen daralma ve kamu yatırımlarının bir kısmının ertelenmesi nedeniyle, iç piyasa satışlarında düşüş meydana geldi. 2018 yılı ihracatında artış olmakla birlikte iç piyasa satışlarının önemli ölçüde düşmesi nedeniyle toplam üretimde yüzde 10 civarında bir gerileme yaşandı. Bu yılın ilk yarısında da iç piyasadaki talep daralmasının devam edeceğini tahmin ediyoruz.

Bunun yanı sıra ABD’nin çelik sektörüne getirdiği yüzde 50 oranındaki gümrük vergisi ve AB’nin başlattığı kota uygulaması, ihracatta sorun oluşturuyor. Bu bölgelerde meydana gelecek ihracat kayıpları ancak yeni pazarlar bulunmasıyla giderilebilecek. Çelik boru üretiminde kullanılan sıcak yassı çelik ithalatına uygulanan yüzde 9 oranındaki gümrük vergisi, 2019 yılı için yüzde 6’ya düşürüldü. Ancak, bu oran hammaddenin küresel piyasa fiyatlarından temin edilebilmesi imkânını sağlamakta yetersiz kalıyor. Ayrıca, ABD’nin Türkiye’ye uyguladığı yüzde 50 gümrük vergisi ABD’ye olan ihracatımızda önemli bir engel teşkil ediyor. Söz konusu verginin diğer ülkelere uygulanmakta olan yüzde 25 oranına düşürülmesi için gerekli girişimlerin yapılması hayati önem taşıyor.

“Rekabet için hammadde uygun koşullarda temin edilmeli”

Net ihracatçı konumunda olan Türkiye çelik boru sektörü, 2018 yılında 4.450 milyon ton çelik boru üretimi gerçekleştirdi ve bunun 2 milyon tonunu ihraç etti. Türkiye’nin Avrupa ve Ortadoğu pazarlarına yakın olması, ürün kalitesinde uluslararası standartlarının yakalanmış olması, sektörün ulusal ve uluslararası birçok referans projeye sahip olması gibi uzun yılların çalışması sonucu kazanılmış edimler Türkiye çelik boru sektörünün net ihracatçı sektör olmasında etkili olan faktörlerdir. Sektörde, uluslararası ekonomik ve politik konjonktürdeki gelişmelere ve talep koşullarına bağlı olarak üretimin yaklaşık yüzde 45’i ihraç ediliyor. Türkiye’nin ihracatındaki önemli ihracat pazarlarını ise Avrupa Birliği, ABD ve Ortadoğu ülkeleri oluşturuyor. Geleneksel ihracat pazarları dışında, Türk cumhuriyetlerinde artış eğilimi gösteren çelik boru talebinin Türkiye çelik boru ihracatı için bir fırsat olabileceği düşünülüyor. Çelik boru üretiminde kullanılan yassı çelik ürünlerinin yaklaşık yüzde 70’lik bölümü yurt içindeki yassı çelik üreticilerinden, kalan kısmı ise ithalat yoluyla ağırlıklı olarak Rusya, Ukrayna, ve Avrupa Birliği ülkelerinden tedarik ediliyor. Sektörün iç piyasada ve ihracat pazarlarında fiyat rekabetini sürdürebilmesi, maliyet içerisinde önemli bir paya sahip olan hammaddenin uygun koşullarda temin edilmesiyle mümkün olabiliyor. Döviz kurundaki dalgalanmalar sektörümüzün özellikle yurt içi satışlarını olumsuz etkiledi. Hammadde yurt içinden temin ediliyor olsa bile, yerli yassı çelik üreticileri satışlarını dolar bazında yapıyor. Çelik boru üreticileri ise yurt içi satışlarını TL ile yaptıklarından dolayı kur riskine maruz kalıyor ve bu durum önemli bir sorun teşkil etmeye devam ediyor.

“BU SENE, YATIRIMLARDA KAYIPLAR YAŞANACAĞINI ÖNGÖRÜYORUZ”

Selçuk GÜLSÜN
Plastik Sanayicileri Derneği (PAGDER)
Yönetim Kurulu Başkanı

Türkiye'nin plastik boru üretimi yaklaşık 1.5 milyon ton. Dış ticaret dikkate alındığında söz konusu üretimin yaklaşık 1.3 milyon tonu iç pazarda tüketiliyor. Türkiye'de uygulanacak olan alt yapı yatırımlarının plastik boru sektörüne katkısı çok yüksek. Türkiye'de kullanılmakta olan borunun büyük bir kısmı alt yapı alanında kullanılıyor. Özellikle plastik boru kullanılan petrol ve doğalgaz hatlarının iç talebi artırıp sektörü hareketlendirmesini bekliyoruz. Ancak, Yeni Ekonomi Programı (YEP) kapsamında henüz başlamamış olan tüm kamu yatırımlarının durdurulması, sektörü olumsuz yönde etkiledi.

Türkiye plastik boru sektörü, 2018 yılında yaşanan kur artışı ve belirsizliklerle birlikte gelen iç talep daralması ve özellikle inşaat sektöründe yaşanan gerilemeden olumsuz etkilendi. TÜİK verilerine göre 2018 yıl sonu itibarıyla sektörde yüzde 8'e yaklaşan bir üretim kaybı oldu. Bu durum, bizlerin sektörden aldığı geri dönüşlerle de uyumlu gözüküyor. Öte yandan, ekonominin toparlanması ve inşaat sektörünün tekrar hız kazanmasıyla bu kayıp hızlı şekilde telafi edilebilecek. Sektördeki

Sektördeki yatırımlar, 2018 yılının ilk yarısındaki iyimserliğe bağlı olarak devam etti. Ancak 2019 yılında özellikle finansman kaynaklarındaki daralmaya bağlı olarak yatırımlarda da kayıplar yaşanacağını öngörüyoruz.

yatırımlar, 2018 yılının ilk yarısındaki iyimserliğe bağlı olarak devam etti. Ancak bu sene, özellikle finansman kaynaklarındaki daralmaya bağlı olarak yatırımlarda da kayıplar yaşanacağını öngörüyoruz. 2019 yılının da inşaat sektörü açısından zor geçmesi ve yeni alt yapı yatırımlarının işleme alınmayacak olmasına bağlı, sektörde olumsuz seyrin bu yıl içinde de benzer etkilerle sürmesi bekleniyor.

“Sektörün ihracatı, miktar bazında yüzde 2.1 arttı”

Globalin önde gelen plastik boru üreticileri arasında yer alan Türkiye, 167 ülkeye ihracat gerçekleştiriyor. Türkiye plastik boru sektörünün en çok ihracat yaptığı ülkeler arasında ise Kuzey ve Doğu Afrika ile AB ülkeleri öne çıkıyor. Bu pazarlar, ilerleyen yıllarda da Türkiye'nin en önemli ticaret ortakları olmayı sürdürecektir. Türkiye plastik boru sektörünün ihracatı, 2018 yılında miktar bazında yüzde 2.1, değer bazında ise yüzde 10.5 artış kaydetti. Söz konusu artışla Türkiye plastik boru sektörü 2018'de miktarda 215.6 bin ton ve değerinde 577.5 milyon dolarlık ihracat yaptı. Bu dönemde sektör ihracatında sert plastik borular en yüksek payı alan kategori oldu. Sert plastik boruları ise bağlantı elemanları ve esnek plastik borular takip etti. Türkiye'nin toplam plastik boru ihracatının yaklaşık yüzde

44.5'ini sert plastik borular, yüzde 23.7'sini esnek plastik borular, yüzde 31.8'ini ise plastik boru bağlantı elemanları oluşturuyor. 2018 yılında hız kazanan Türkiye plastik boru ihracatının bu sene de çift haneli artışına devam edeceği öngörülmüyor.

“Boru sektörü hammaddede yoğun oranda ithalata bağımlı”

İhracatın yanı sıra sektörün ithalatında da kayda değer gelişmeler yaşanıyor. Sektör ithalatı 2018 yılında miktarda yüzde 10.8'lik artışla 30.7 bin tona, değerinde ise yüzde 7.4 artış ile 255.8 milyon dolara ulaştı. Söz konusu ithalatın kayda değer kısmını ise hammadde oluşturdu. Plastik ana sanayiinde olduğu gibi, Türkiye plastik boru sektörü de hammadde bakımından yoğun oranda ithalata bağımlı. Hammaddenin yaklaşık yüzde 85'inin ithalatla karşılandığı bir ortamda kurda yaşanan dalgalanmalar ister istemez sektörü olumsuz etkiliyor. Bu sene de kurdaki artışın devam edeceğini öngörmekteyiz. Ancak dış ticaret yönünde ise olumlu gelişmeler bekliyoruz. Her ne kadar bu yıl için net tahminler yapmak sağlıklı olmasa da sektördeki gerilemenin devam edeceği öngörülmüyor. Sektörde kur dalgalanmalarının kârlılığa etkisi sınırlı olup kârlılık üzerindeki esas etken, birim başına yaratılan katma değer ile işletme verimliliğidir.

